

[Ømann.]

sådan ændring. Jeg synes, det er at gribe ind i folketingets finansudvalgs kompetence.

Bestemmelsen om den forudgående godkendelse fra monopolvirksomheder, virksomheder med prisaftaler, skulle altså ud med djævelens vold og magt, og så forklarer man samtidig: ja men det betød jo ikke noget, at den kom ud, for resultatet var det samme.

Det tror jeg aldeles ikke. Jeg er aldeles uenig med hr. Niels Helveg Petersen, der for lidt siden erklærede dette. Der er tale om en realitetsændring. Der er forskel på, at man skal komme med sine regnskaber under armen og dokumentere begrundelsen for en prisforhøjelse, og så det, at man bare foretager den og derefter overlader det til monopoltilsynet eventuelt at gribe ind, hvis det ellers kan få tid til det — og det får ikke megen tid til sin disposition, hvis denne lov skal administreres. Det fremgik tydeligt af diskussionerne om administrationen af § 5, stk. 1, nr. 5, vedrørende tilladeligheden af indregning af lønstigninger i priserne.

Her er hele jern- og metalområdets lønssystem kommet ind under dispensationsparagraffen. Hvad vil det give anledning til? Ja, det fik vi belyst, da Industrirådets ekspert på lønområdet erklærede, at han ikke ville være i stand til at vejlede organisationsmedlemmerne om, hvilke lønstigninger der ville kunne indregnes i firmaernes priser. Det vil altså sige, at der her forestår et overordentlig stort fortolkningsarbejde, en forhandling mellem monopoltilsynet og LOs organisationer. Det er da et spørgsmål, om der ikke herved kommer et helt nyt sæt overenskomstforhandlinger i gang.

Der er mange tendenser i denne lovgivning, som den nu fremstår efter alle de anstrengelser, der er gjort, som er uheldige. Det er tydeligt, at denne lov tager hensyn til de store, men at den rammer de små i samfundet. Der er givet anledning til indregning af afskrivninger og reklameudgifter. Hvem er det, der først og fremmest har dem? Det er de store firmaer. Der er en byrdefuld bevisregel. Hvem kan klare den? De store firmaer med bureaukrati. Og endelig kronen på værket: at monopolerne skal have en mere liberal stilling i dette kongerige. Det er en klar tendens, men det er ikke nogen sympatisk tendens.

Om så dog blot nogle var glade, men udvalgsarbejdet har givet indtryk af, at der praktisk talt ikke er én befolkningsgruppe i Danmark, som kan glæde sig over denne lov. Den fornærmer LO, forbrugerorganisationerne, Industrirådet, detailhandelns organisationer og kommunalfolk. Det ligger vel sådan, at befolkningen er parat til at påtage sig en byrde, hvis det har et formål, men der er næppe nogen, der har tillid til, at ofrene på denne lovs alter er fornuftige, at loven vil have den virkning på den almene økonomi, som hr. Hans Kjær talte så smukt om, og som altså i den sidste ende skulle gavne alle.

Som sagt tidligere: det er mit indtryk, at store områder inden for detailhandelen kunne man have ladet i fred, men at der er behov for en nedtrapning af prisstoppet på andre områder, først og fremmest på serviceområdet. Det er også en stor anke mod denne lov, at den overhovedet ikke tager hensyn til byggeriet, til renten, pengevæsenet og de store inflationsgevinster.

Jeg vil igen understrege, at det er nødvendigt, når man skal lave prislove, at have en fast prisfilosofi. Og kan der være anden end denne, at hvis man vil have et stabilt prisniveau og man erkender, at nogle priser på grund af omkostningsudviklingen må stige, ja, så indebærer det, at man må tilstræbe et stabilt prisniveau, at man må sørge for, at der på andre områder sker prisnedsættelser, der opvejer prisstigningerne, nemlig på de områder, hvor voksende effektivitet og rationalisering gør sig gældende. Det er den hovedfilosofi, der må ligge bag ved en moderne, aktiv prispolitik. Den filosofi findes aldeles ikke i denne lov, fordi den netop indbyder til, at der ikke skal ske prisnedsættelser på de områder, hvor der sker en sådan effektivitetsstigning. Denne lov vil være besværlig for alle, og det er mit indtryk, at den ikke vil hjælpe nogen.

Jeg skal anbefale, at man stemmer imod lovforslaget som helhed.

Sigsgaard: Fru Lis Groes gjorde meget prisværdigt en hel del ud af monopolerne og den lempelse, der sker her, og understregede sine betragtninger ved at henvise til fællesmarkedet, hvor hun mente at monopolerne kontrolleres mere, end tilfældet er i Danmark.